

U Srbiji, kako se procenjuje, ima još oko 100.000 tona opasnog otpada koji nije adekvatno zbrinut, zbog čega država mora da što pre nastavi njegovo bezbedno uklanjanje, i da sanira zemljište da se zagađenje ne bi proširilo, izjavio je 30. novembra predsednik kompanije Miteko Miodrag Mitrović. Staro, "istorijsko zagađenje" postoji na 88 lokacija, a država je zbrinua opasan otpad na devet lokacija.

"To su opasne hemikalije koje godinama stoje, često u neadekvatnim uslovima, najčešće u halama propalih firmi, a u to treba uračunati i kontaminiranu zemlju", kazao je on na petom međunarodnom Miteko forumu, koji se pod sloganom "Danas odgovorno, sutra održivo", bavi cirkularnom ekonomijom i zbrinjavanjem otpada.

On je podsetio da je država već utvrdila postojanje starog, "istorijskog zagađenja" na 88 lokacija.

"Od 88 lokacija, uglavnom u propalim društvenim preduzećima, država je zbrinula opasan otpad sa devet lokacija, ali ni tu nije uradile remedijaciju zemljišta", kazao je Mitrović, podsetivši da to može biti permanentna opasnost, što su pokazale i poplave 2014. godine. Kako je naveo, tada je samo na jednom mestu, u industrijskoj zoni Šapca, pretilo da se opasan otpad izlije u Savu, pa je Miteko uklonio oko 3,5 tona polihlorovanog bifenila, opasnog, kancerogenog jedinjenja, koje se koristilo u transformatorima.

On je zbog toga zatražio da se objave imena svih mesta gde je već utvrđeno postojanje opasnog otpada i da se za svaku lokaciju pojedinačno traži rešenje uz pomoć lokalnih samouprava.

"Procena je da je na svakoj od tih lokacija između od 300 do 1.000 tona opasnog otpada", kazao je Mitrović i dodao da bi vlada trebalo da naredne godine uloži oko milijardu dinara na sanaciju lokacija sa istorijskim zagađenjem.

Prošle godine Miteko je u EU izvezero na dalje zbrinjavanje oko 1.000 tona opasnog otpada.

"Najveći deo je otišao u austrijske spalionice, deo je otišao u Švajcarsku i Rumuniju, a za te usluge je godišnje potrebno od pola miliona do million evra", rekao je on.

To su uglavnom opasne hemikalije, jer Srbija nema postrojenje za fizičko-hemijski tretman, a i retko koje se materije mogu ponovo iskoristiti.

"Najveći deo je otišao u austrijske spalionice, deo je otišao u Švajcarsku i Rumuniju, a za te usluge je godišnje potrebno od pola miliona do million evra", rekao je on.

"Ako hoćemo da promovišemo poljoprivredu, kao nama bitnu granu, onda zemlju moramo da očistimo od hemikalija", istakao je Mitrović, navodeći da će samo tako u Srbiju dolaziti strani investitori.

To dokazuje primer kompanije Prahovo, čiji je novi vlasnik pre prodaje tražio sanaciju zagađenja, što je urađeno novcem iz stečajne mase, pre no što su namireni poverioci.

On je naveo i podatak da je procenat zagađenja u Srbiji osiromašenim uranijumom, kojim je NATO bombardovao Srbiju 1999. godine, sada manji od zagađenosti hemikalijama. Kao najkritičnije lokacije u Srbiji zagađene opasnim otpadom pomenuo je Viskožu iz Loznice i jalovišta u RTB Boru.

Mitrović je istakao da u Srbiji ima dovoljno firmi koje su u skladu sa najvišim svetskim standardima mogle da saniraju "istorijsko zagađenje".

Mitrović je podsetio i da će izvoz opasnog otpada iz Srbije uskoro biti ograničen, jer pravila EU nalažu da se on tretira u zemlji gde je nastao, te će Srbija morati da sagradi objekte za tretman takvog otpada, poput spalionica i postrojenje za fizičko-hemijsku obradu otpada.

Na ovogodišnjem Miteko forumu diskutovano se o opasnom otpadu, dobroj praksi u regionu i zemljama EU u upravljanju otpadom, osiguranju u oblasti životne sredine, kao i ekonomskim instrumentima za kreiranje održive politike zaštite životne sredine.

Na forumu je otvorena i izložba najboljih fotografija sa konkursa "Životna sredina bez cenzure", čiji je cilj bio da ukaže na dramatično stanje u životne sredine u Srbiji.

Nagrađena su tri najbolja rada, a fotografije će biti izložene u Galeriji "Zum", na Dorćolu, od 4. decembra.

Izvor: euractiv.rs